

การคัดเลือกตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่มีความเหมาะสมต่อผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา (EdPEX) กรณีศึกษา: คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Selection of Outcome Indicators for Performance in Accordance with Educational Quality Criteria (EdPEX) The Case Study of Faculty of Public Health, Mahasarakham University

ชญญธร พัวพิทยาร^{1*} และสุณิรัตน์ ยังยืน¹
Thanyathorn Puapittayathorn^{1*} and Duangjai Jaikla¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อคัดเลือกตัวชี้วัดผลลัพธ์และกำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงานอื่น ๆ ที่เหมาะสมเพิ่มเติมตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา (EdPEX) คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน จำนวน 50 คนได้มาจากการสุ่มแบบสะดวก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 วิเคราะห์โดยใช้การหาค่าความถี่และร้อยละ ผลวิจัยพบว่า (1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 36 คน (คิดเป็นร้อยละ 72.00) ส่วนใหญ่เป็นผู้มีคุณวุฒิการศึกษาอยู่ระดับปริญญาเอก จำนวน 25 คน (คิดเป็นร้อยละ 50.00) ส่วนใหญ่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระหว่าง 3-5 ปี จำนวน 17 คน (คิดเป็นร้อยละ 34.00) (2) ผลการคัดเลือกตัวชี้วัดเพื่อใช้เป็นตัวอย่างในการพิจารณาคัดเลือกตัวชี้วัดผลลัพธ์การดำเนินงานในการประเมินผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ทั้งหมด 78 ตัวชี้วัด ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นให้เลือกเป็นตัวชี้วัดเพื่อวัดผลลัพธ์ที่มีความเหมาะสมต่อผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาการดำเนินงานของคณะฯ จำนวน 56 ตัวชี้วัด (คิดเป็นร้อยละ 71.79) โดยจำแนกออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนและด้านกระบวนการ ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ด้านการนำองค์การและการกำกับดูแล และด้านงบประมาณ การเงินและตลาด และ (3) ตัวชี้วัดผลลัพธ์การดำเนินการอื่น ๆ เพิ่มเติมที่มีความเหมาะสมต่อผลการดำเนินงาน ได้กำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ EdPEX และเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการนำเอาตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับบริบท พันธกิจ และการบรรลุวิสัยทัศน์ของคณะฯ ต่อไป

คำสำคัญ: การคัดเลือก ตัวชี้วัดผลลัพธ์ เกณฑ์คุณภาพการศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to select the outcome indicators and define other suitable performance indicators to meet the educational quality criteria (EdPEX) of the Faculty of Public Health, Mahasarakham University. The sampling group was 50 administrators, faculty members, and supporting personnel obtained by convenient random sampling. The research tool was a questionnaire. The confidence value was 0.97, analyzed by using frequency and percentage. The results showed that (1) most of the respondents were female, 36 people (72%), most obtained the Doctoral degrees, 25 people (50%), most of them having experience in internal educational quality assurance between 3-5 years, 17 people (34%). (2) All the 78 indicators to be selected for assessing performance according to the educational quality criteria, the respondents chose 56 indicators to measure the performance according to the Faculty's educational quality criteria

¹ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาสารคาม 44150

¹ Faculty of Public Health, Mahasarakham University, Mahasarakham, 44150

*Corresponding author: e-mail: po_ro05@hotmail.com

Received: May 29, 2023, Accepted: July 25, 2023, Published: April 20, 2024

(71.79%). The indicators can be divided into 5 aspects: learners' learning and process, customer focus, personnel focus, organizational leadership and supervision, and budget, finance and markets. Moreover, (3) other additional performance indicators were defined as the outcome indicators that were consistent with the Educational Quality Criteria for Implementation of Excellence (EdPEX) as well as to set guidelines for developing and improving the implementation of outcome indicators that were consistent with the context, mission, and achievement of the Faculty's vision.

Keywords: selection, outcome indicators, educational quality criteria (EdPEX)

บทนำ

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความมุ่งมั่นที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้เป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ โดยมีการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 ผสมผสานกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) มีนโยบายและความตั้งใจที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยให้ทัดเทียมเป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยนำเอาเครื่องมือการพัฒนาคุณภาพที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ที่เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพมุ่งสู่ความเป็นเลิศ ได้แก่ เกณฑ์ Education criteria for performance Excellence (EdPEX) มาเป็นกรอบการบริหารจัดการการศึกษาของอุดมศึกษาไทย และมอบหมายให้คณะอนุกรรมการพัฒนาเกณฑ์การศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โดยมุ่งหวังให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นคู่มือและแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2562 คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้นำเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) มาใช้เป็นกรอบในการบริหารองค์กรและใช้เป็นเกณฑ์ในการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับสถาบันและระดับคณะ ซึ่งตามเกณฑ์ดังกล่าวประกอบไปด้วยชุดคำถามสำคัญ 7 หมวด ในการบริหารและการดำเนินงานของคณะ ได้แก่ การนำองค์กร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมุ่งเน้นลูกค้า การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ การมุ่งเน้นบุคลากร การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ และผลลัพธ์ คำถามเหล่านี้ได้ผูกโยงกันเป็นกรอบการบริหารผลการดำเนินการที่มีการบูรณาการเป็นหนึ่งเดียว ช่วยให้คณะฯ จัดการเรื่องทรัพยากรให้สอดคล้องกัน ค้นหาจุดแข็งและโอกาสในการพัฒนา ปรับปรุงการสื่อสาร การเพิ่มผลผลิตและความสำเร็จที่มีประสิทธิผล รวมทั้งบรรลุเป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้คณะและหน่วยงานได้มีการวางแผนและทบทวนวิสัยทัศน์ แผนกลยุทธ์ระยะสั้นและระยะยาว และกระบวนการของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้มีการถ่ายทอดนโยบายการดำเนินงานแผนพัฒนาองค์กรตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศให้กับผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้บริหารระดับคณะ หน่วยงาน และบุคลากรทั้งหมดให้รับทราบแนวนโยบายและแผนการขับเคลื่อนของมหาวิทยาลัยรวมถึงการส่งเสริมสนับสนุนให้คณะหน่วยงานมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ โดยได้จัดการอบรมให้ความรู้แก่ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้บริหารระดับคณะและบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้รับถึงแนวทางการดำเนินงานและเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศเป็นระยะ ๆ (ธัญญธร, 2565)

โครงสร้างของเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ EdPEX เป็นเกณฑ์ที่สร้างขึ้นจากกรอบที่ทำได้มอง/คิดและบริหารองค์กรในเชิงระบบ (มองทุกระบบเชื่อมโยงกันหมด) และช่วยให้การพัฒนาอย่างก้าวกระโดดและยั่งยืน เป็นการบ่งบอกถึงบริบท และอธิบายวิธีการปฏิบัติการขององค์กร สภาพแวดล้อม การดำเนินการ ความสัมพันธ์ที่สำคัญในการปฏิบัติการ และความท้าทายเชิงกลยุทธ์ ซึ่งเป็นแนวทางที่ครอบคลุมระบบการจัดการ การดำเนินการองค์กรโดยรวม ซึ่งการประเมินตามเกณฑ์ได้แบ่งออกเป็นความสำคัญออกเป็น 2 ส่วน คือ ประเมินด้านกระบวนการ (หมวด 1-6) เป็นการประเมินแบบมีแนวทางที่เป็นระบบ มีการถ่ายทอดเพื่อนำไปปฏิบัติ มีการเรียนรู้ มีการบูรณาการ และการประเมินด้านผลลัพธ์ (หมวด 7) เป็นการดูแลโน้ม การเปรียบเทียบ และการบูรณาการ ซึ่งคะแนนในแต่ละหมวดจะส่งผลต่อความเป็นเลิศขององค์กร โดยทั้ง 7 หมวดคิดเป็นคะแนนเต็ม 1,000 คะแนน โดยแยกเป็น หมวด 1 การนำองค์กร มีคะแนน 120 คะแนน หมวด 2

การวางแผนเชิงกลยุทธ์ มีคะแนน 85 คะแนน หมวด 3 การมุ่งเน้นลูกค้า มีคะแนน 85 คะแนน หมวด 4 การวัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มีคะแนน 90 คะแนน หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร มีคะแนน 85 คะแนน หมวด 6 การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ มีคะแนน 85 คะแนน และหมวด 7 ผลลัพธ์ มีคะแนน 450 คะแนน และการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) นั้น ในเบื้องต้นคณะฯ มีความมุ่งมั่นในการทำตามนโยบายของมหาวิทยาลัยในการใช้เกณฑ์ EdPEX ในการเป็นแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ และมุ่งหวังที่จะเข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ: EdPEX200 โดยการส่งคนบติ รองคนบติ ผู้ช่วยคนบติ หัวหน้าสำนักงานและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ารับการอบรมให้ความรู้ เรื่อง การนำเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศสู่การพัฒนาคุณภาพการบริหารงานคณะ เพื่อพัฒนาทักษะและความรู้ในเรื่องการเขียนโครงสร้างองค์กร การเขียนแผนพัฒนาองค์กรและการกำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์ หมวดที่ 7 เพื่อเป็นแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศตลอดมา (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2563)

ในปีการศึกษา 2564 คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้รับการตรวจประเมินโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกตามคุณสมบัติที่มหาวิทยาลัยกำหนด พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะและการชี้แนวทางของจุดอ่อนเกี่ยวกับการแสดงผลลัพธ์ที่ยังน้อยไม่ครอบคลุมตามหัวข้อของเกณฑ์คุณภาพเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ การกำหนดตัวชี้วัดด้านผลลัพธ์ที่ยังไม่มีความชัดเจน จึงไม่สามารถติดตามผลการดำเนินงานได้อย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้การดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ ไม่บรรลุเป้าหมายตามที่คณะฯ กำหนด เนื่องจากหมวด 7 มีคะแนน 450 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 45 ของคะแนนทั้งหมด ดังนั้นเพื่อให้การกำหนดตัวชี้วัดที่มีความเหมาะสมต่อผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศมีความชัดเจนและสามารถติดตามผลการดำเนินงานได้อย่างเป็นรูปธรรมรวมทั้งสอดคล้องกับพันธกิจ และการบรรลุวิสัยทัศน์ของคณะฯ จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจทำวิจัย เรื่อง การคัดเลือกตัวชี้วัดที่มีความเหมาะสมต่อผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา (EdPEX) กรณีศึกษา : คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อคัดเลือกตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่มีความเหมาะสมต่อผลการดำเนินงานและเพื่อศึกษาตัวชี้วัดผลการดำเนินงานอื่น ๆ ที่เหมาะสมเพิ่มเติมตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา (EdPEX) คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 57 คน (อ้างอิงตามจำนวนอัตรากำลังบุคลากรคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ณ วันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2566) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาร์ยามาเน กำหนดขอบเขตความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างที่เลือกแบบเจาะจงจำนวน 50 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าหนังสือบทความวารสาร เอกสารอิเล็กทรอนิกส์และงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ เกี่ยวกับการศึกษาตัวชี้วัดการดำเนินงานตามบริบทของคณะฯ โดยนำประเด็นการประเมินให้ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน มาใช้ในการกำหนดตัวชี้วัดปฏิบัติงานของคณะฯ เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ ได้แก่ 1) ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนและด้านกระบวนการ 2) ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า 3) ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร 4) ด้านการนำองค์การและการกำกับดูแล และ 5) ด้านงบประมาณ การเงินและตลาด โดยนำข้อมูลของเอกสารที่ศึกษามาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

2. การจัดทำแบบสอบถาม (Questionnaire) ได้สร้างขึ้นโดยครอบคลุมตามวัตถุประสงค์การคัดเลือกตัวชี้วัดที่มีความเหมาะสมต่อผลการดำเนินงานและเพื่อศึกษาตัวชี้วัดผลการดำเนินงานอื่น ๆ ที่เหมาะสมเพิ่มเติมตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป จำนวน 3 ข้อ เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกคำตอบ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นการคัดเลือกตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่มีความเหมาะสมของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา (EdPEX) กรณีศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน รวมทั้งสิ้น 78 ตัวชี้วัด ดังนี้

- 1) ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน และด้านกระบวนการ จำนวน 15 ตัวชี้วัด
- 2) ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า จำนวน 16 ตัวชี้วัด
- 3) ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร จำนวน 11 ตัวชี้วัด
- 4) ด้านการนำองค์การและการกำกับดูแล จำนวน 20 ตัวชี้วัด
- 5) ด้านงบประมาณ การเงิน และตลาด จำนวน 16 ตัวชี้วัด

ส่วนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับตัวชี้วัดผลการดำเนินงานอื่น ๆ ที่เหมาะสมเพิ่มเติม เป็นคำถามปลายเปิด

3. การตรวจสอบเครื่องมือผู้วิจัยได้ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามทั้งหมดโดยวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถาม ให้คำแนะนำพิจารณาความเหมาะสม ของการใช้ภาษา และความครอบคลุมของเนื้อหาแบบสอบถามในการวิจัย มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และมีการคำนวณหาความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 แล้วจึงนำไปจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล แบบสอบถามที่นำมาใช้ได้พัฒนามาจากการทบทวนทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้มีการประชุมชี้แจงพร้อมอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้อง ครบถ้วน แก่ผู้ตอบแบบสอบถามทราบ รวมถึงชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้
2. ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างและจัดเก็บด้วยตนเองโดยใช้แบบสอบถามแบบออนไลน์ ในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ – มีนาคม พ.ศ. 2566
3. ดำเนินการตรวจสอบแบบสอบถาม และกรอข้อมูล เพื่อดำเนินประมวลผลทางสถิติ
4. การแปลผลหรือการตัดตัวชี้วัดได้ออกเพื่อคัดเลือกตัวชี้วัดที่เหมาะสม ผู้วิจัยได้พิจารณาจากความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความคิดเห็นจากตัวชี้วัดของผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นให้คงไว้ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไปของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ผลการวิจัย

จากผลการศึกษาการคัดเลือกตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่มีความเหมาะสมต่อผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา (EdPEX) กรณีศึกษา : คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยนำผลการวิจัยมาสรุปได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงตอบแบบสอบถามมากที่สุด จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 72.00 และเพศชาย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00 เป็นผู้มีวุฒิการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ระดับ ระดับปริญญาเอก จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

รองลงมาคือระดับปริญญาตรี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 42.31 ระดับปริญญาโท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.85 มีประสบการณ์เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระหว่าง 3-5 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 และมากกว่า 6 ปีขึ้นไป จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 66.00

2. ผลการคัดเลือกตัวชี้วัดผลลัพธ์การดำเนินงานที่มีความเหมาะสมของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาที่เป็นเลิศ (EdPEX) จากความคิดเห็นของผู้บริหาร คณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยได้กำหนดตัวชี้วัดในการสอบถามทั้งหมดจำนวน 78 ตัวชี้วัด ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นควรเหมาะสมให้มีตัวชี้วัด จำนวน 56 ตัวชี้วัด ผู้วิจัยพิจารณาจากตัวชี้วัดที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าเหมาะสมให้คงไว้ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป ดังตารางที่ 1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการคัดเลือกตัวชี้วัดผลลัพธ์การดำเนินงานที่มีความเหมาะสมของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาที่เป็นเลิศ (EdPEX) คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในรายด้าน

การคัดเลือกตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน ที่มีความเหมาะสม	จำนวนตัวชี้วัด		ร้อยละ
	จากเดิม	คงเหลือ	
1) ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนและด้านกระบวนการ	15	11	73.33
2) ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า	16	10	62.50
3) ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร	11	8	72.73
4) ด้านการนำองค์การและการกำกับดูแล	20	14	70.00
5) ด้านงบประมาณ การเงินและตลาด	16	13	81.25
รวม	78	56	71.79

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการคัดเลือกตัวชี้วัดผลลัพธ์ผลการดำเนินงานที่มีความเหมาะสมของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาที่เป็นเลิศ (EdPEX) คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยสอบถามความเห็นของผู้บริหาร คณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนต่อตัวชี้วัดที่ผู้วิจัยกำหนด จำนวน 50 คน ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยในตัวชี้วัดที่ผู้วิจัยกำหนด จำนวน 56 ตัวบ่งชี้ จากตัวชี้วัดที่ผู้วิจัยกำหนดทั้งหมดจำนวน 78 ตัวชี้วัด (คิดเป็นร้อยละ 71.79) ในบริบทของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยผู้วิจัยพิจารณาจากตัวชี้วัดที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าเป็นเหมาะสมให้คงไว้ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป มีผลการสำรวจความคิดเห็นจาก 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนและด้านกระบวนการ กำหนดไว้ 15 ตัวชี้วัด ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่มีความเหมาะสมต่อผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 11 ตัวชี้วัด (คิดเป็นร้อยละ 73.33) 2) ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า กำหนดไว้ 16 ตัวชี้วัด ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่มีความเหมาะสมต่อผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 10 ตัวชี้วัด (คิดเป็นร้อยละ 62.50) 3) ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร กำหนดไว้ 11 ตัวชี้วัด ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่มีความเหมาะสมต่อผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 8 ตัวชี้วัด (คิดเป็นร้อยละ 72.73) 4) ด้านการนำองค์การและการกำกับดูแล กำหนดไว้ 20 ตัวชี้วัด ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่มีความเหมาะสมต่อผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 14 ตัวชี้วัด (คิดเป็นร้อยละ 70.00) และ 5) ด้านงบประมาณ การเงินและตลาด กำหนดไว้ 16 ตัวชี้วัด ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่มีความเหมาะสมต่อผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 13 ตัวชี้วัด (คิดเป็นร้อยละ 81.25) ตามลำดับ

3. ตัวชี้วัดเพิ่มเติมจากการสำรวจเกี่ยวกับตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่มีความเหมาะสมต่อผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีตัวชี้วัดผลลัพธ์เพิ่มเติม (ตารางที่ 2) ดังนี้

3.1 ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนและด้านกระบวนการ คณะฯ ควรเพิ่มตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่สำคัญด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนและด้านบริการที่ตอบสนองต่อลูกค้ากลุ่มอื่นหลายเรื่อง เช่น การวิเคราะห์ร้อยละของนิสิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ค่าเฉลี่ยคะแนนการประเมินบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จำนวนรางวัลสิ่งประดิษฐ์/นวัตกรรมระดับชาติที่นิสิตได้รับจากองค์กรภายนอก ร้อยละของจำนวนนิสิตที่เป็นไปตามแผนการรับของหลักสูตร (ทั้งระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา)

3.2 ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า คณะฯ ควรเพิ่มตัวชี้วัดผลลัพธ์ความพึงพอใจของลูกค้าด้านวิจัย บริการวิชาการและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จำนวนหน่วยงานภายนอกที่ให้ทุนงานวิจัยซ้ำ จำนวนหน่วยงานภายนอก/ร้อยละของผู้มาใช้บริการวิชาการที่มาใช้บริการซ้ำ จำนวน/ร้อยละของศิษย์เก่าที่มารับบริการวิชาการหรือมาศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา รวมถึงผลลัพธ์ที่สะท้อนประสิทธิผลของการจัดการข้อร้องเรียน

3.3 ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร คณะฯ ควรเพิ่มตัวชี้วัดผลลัพธ์อัตรากำลังและขีดความสามารถของบุคลากรทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุน อัตราการคงอยู่ของบุคลากรใหม่ ความพึงพอใจต่อการทำงานของบุคลากร ความพึงพอใจบุคลากรต่อสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ จำนวนอุบัติเหตุของบุคลากรในการทำงาน รวมถึงผลลัพธ์ด้านการจัดการความก้าวหน้าในหน้าที่การงานของบุคลากรและผู้นำ

3.4 ด้านการนำองค์การและการกำกับดูแล คณะฯ ควรเพิ่มตัวชี้วัดผลลัพธ์ด้านกฎหมาย และกฎระเบียบข้อบังคับตามที่ระบุในโครงสร้างองค์กร ผลลัพธ์ของตัวชี้วัดที่สำคัญของการประพฤติปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม และความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อผู้นำระดับสูงและการกำกับดูแลองค์กร เป็นต้น

3.5 ด้านงบประมาณ การเงินและตลาด คณะฯ ควรเพิ่มตัวชี้วัดผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงินและตลาด เช่น รายได้หรือกำไรสุทธิจากการจัดการเรียนการสอน วิจัยและบริการวิชาการ ผลลัพธ์การดำเนินการด้านส่วนแบ่งตลาด

ตารางที่ 2 ศึกษาตัวชี้วัดผลการดำเนินงานอื่น ๆ ที่เหมาะสมเพิ่มเติมตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา (EdPEX) คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การคัดเลือกตัวชี้วัดผลลัพธ์	ตัวชี้วัดเพิ่มเติมจากการสำรวจ
1. ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนและด้านกระบวนการ	1.1 การวิเคราะห์ร้อยละของนิสิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาที่สำเร็จการศึกษา 1.2 ค่าเฉลี่ยคะแนนการประเมินบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 1.3 จำนวนรางวัลสิ่งประดิษฐ์/นวัตกรรมระดับชาติที่นิสิตได้รับจากองค์กรภายนอก 1.4 ร้อยละของจำนวนนิสิตที่เป็นไปตามแผนการรับของหลักสูตร (ระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา)
2. ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า	2.1 ความพึงพอใจของลูกค้าด้านวิจัย บริการวิชาการและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม 2.2 จำนวนหน่วยงานภายนอกที่ให้ทุนงานวิจัยซ้ำ 2.3 จำนวนหน่วยงานภายนอก/ร้อยละของผู้มาใช้บริการวิชาการที่มาใช้บริการซ้ำ 2.4 จำนวน/ร้อยละของศิษย์เก่าที่มารับบริการวิชาการหรือมาศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา 2.5 ประสิทธิภาพของการจัดการข้อร้องเรียน
3. ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร	3.1 อัตรากำลังและขีดความสามารถของบุคลากรทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุน 3.2 อัตราการคงอยู่ของบุคลากรใหม่ ความพึงพอใจต่อการทำงานของบุคลากร 3.3 ความพึงพอใจบุคลากรต่อสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ 3.4 จำนวนอุบัติเหตุของบุคลากรในการทำงาน 3.5 การจัดการความก้าวหน้าในหน้าที่การงานของบุคลากรและผู้นำ
4. ด้านการนำองค์การและการกำกับดูแล	4.1 ผลลัพธ์ด้านกฎหมาย และกฎระเบียบข้อบังคับตามที่ระบุในโครงสร้างองค์กร 4.2 ผลลัพธ์ของตัวชี้วัดที่สำคัญของการประพฤติปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม 4.3 ความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อผู้นำระดับสูงและการกำกับดูแลองค์กร
5. ด้านงบประมาณ การเงินและตลาด	5.1 รายได้หรือกำไรสุทธิจากการจัดการเรียนการสอน 5.2 วิจัยและบริการวิชาการ ผลลัพธ์การดำเนินการด้านส่วนแบ่งตลาด

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาการคัดเลือกตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่มีความเหมาะสมต่อผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา (EdPEX) กรณีศึกษา : คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า การคัดเลือกตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่มีความเหมาะสมต่อผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาที่เป็นเลิศในบริบทของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยการสอบถามความเห็นของผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุนจำนวน 50 คน ต่อตัวชี้วัดที่ผู้วิจัยกำหนด ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นให้เลือกเป็นตัวชี้วัดเพื่อวัดผลลัพธ์ที่มีความเหมาะสมต่อผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาดำเนินงานของคณะฯ จำนวน 56 ตัวบ่งชี้ จากตัวชี้วัดที่ผู้วิจัยกำหนดทั้งหมดจำนวน 78 ตัวชี้วัด (คิดเป็นร้อยละ 71.79) ในบริบทของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยผู้วิจัยพิจารณาจากตัวชี้วัดที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าเป็นเหมาะสมให้คงไว้ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป จาก 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน 2) ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า 3) ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร 4) ด้านการนำองค์การและการกำกับดูแล และ 5) ด้านงบประมาณ การเงินและตลาด และ ผู้วิจัยได้เรียบเรียงข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามถึงตัวชี้วัดผลการดำเนินงานอื่น ๆ ที่เหมาะสมเพิ่มเติมตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ที่นอกเหนือจากตัวชี้วัดที่ผู้วิจัยได้กำหนดให้เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในการกำหนดตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับกระบวนการ กิจกรรม หรือแผนปฏิบัติการของคณะและหน่วยงาน ให้สอดคล้องกับบริบทของตนเองตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ

อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการคัดเลือกตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่มีความเหมาะสมต่อผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา (EdPEX) กรณีศึกษา : คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่สามารถอภิปรายผลของการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการคัดเลือกตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่มีความเหมาะสมต่อผลการดำเนินงานและเพื่อศึกษาตัวชี้วัดผลการดำเนินงานอื่นๆ ที่เหมาะสมเพิ่มเติมตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา (EdPEX) คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยได้กำหนดตัวชี้วัดในการสอบถามทั้งหมดจำนวน 78 ตัวชี้วัด ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นควรเหมาะสมให้มีตัวชี้วัด จำนวน 56 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 71.79 โดยเรียงลำดับตามความคิดเห็นความเหมาะสมของตัวชี้วัดต่อผลการดำเนินงานของคณะฯ เรียงตามลำดับได้ดังนี้ 1) ด้านการนำองค์การและการกำกับดูแล 2) ด้านงบประมาณ การเงินและตลาด 3) ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนและด้านกระบวนการ 4) ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า 5) ด้านการมุ่งเน้นบุคลากรตามลำดับ และสามารถอภิปรายผลรายด้านได้ ดังนี้

- ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนและด้านกระบวนการ ผลการคัดเลือกตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่มีความเหมาะสมต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพ EdPEX ของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 11 ตัวชี้วัด ดังนี้ ร้อยละของบัณฑิตในระดับปริญญาตรี โทและเอก ที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายในจำนวนของโครงการวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุน (ทุนคณะฯ) จำนวนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ (ฉบับ) ร้อยละเฉลี่ยของนิสิตที่สอบผ่านเกณฑ์ความรู้ความสามารถภาษาต่างประเทศ English Exit Exam ร้อยละเฉลี่ยของนิสิตที่สอบผ่านเกณฑ์ความรู้ความสามารถภาษาต่างประเทศ IT Exit Exam จำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับนานาชาติต่อจำนวนอาจารย์และนักวิจัยประจำทั้งหมด สัดส่วนของเงินวิจัยภายนอกจากการวิจัยทั้งหมดต่อจำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำ จำนวนครั้งที่ทำการขอรับมืออค์กัภายในหน่วยงาน ร้อยละของนิสิตที่สำเร็จการศึกษาตามกรอบของหลักสูตร จำนวนข้อเสนอโครงการวิจัยยื่นขอและได้รับจัดสรรทุน และค่าเฉลี่ยจำนวนครั้งที่ได้รับการอ้างอิง (H-index) เนื่องจากการให้บริการแก่ผู้เรียนและด้านกระบวนการ เชื่อมโยงกับความต้องการและความคาดหวังของลูกค้าและกระบวนการรับลูกค้า ตัวชี้วัดเหล่านี้สามารถตอบสนองปัจจัยที่มีผลต่อความนิยมของลูกค้าและประสิทธิผลของกระบวนการทำงานรวมถึงการสร้างนวัตกรรมของระบบงานได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวนา และคณะ (2555) พบว่า ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นการสรุปผลลัพธ์ที่สำคัญด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยแสดงผลลัพธ์จำแนกตามกลุ่มผู้เรียน ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบกับผลลัพธ์ของคู่แข่งที่คณะได้กำหนดไว้หรือข้อมูลเปรียบเทียบกับองค์กรอื่น ๆ ที่สามารถเทียบเคียงกันได้ ผลลัพธ์ที่สำคัญที่ได้จากการประเมินเบื้องต้นของการเรียนรู้ของผู้เรียนเช่นผลการสอบหรือผล

การทดสอบต่าง ๆ ระดับประเทศ เช่น จำนวนนักศึกษาที่สอบผ่านภาษาต่างประเทศ ร้อยละของบัณฑิตที่สอบผ่าน ใบประกอบวิชาชีพ การสำเร็จการศึกษาตามเวลาที่กำหนด การได้งานทำและการประกอบอาชีพอิสระ

- ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า ผลการคัดเลือกตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่มีความเหมาะสมต่อการดำเนินงานตาม เกณฑ์คุณภาพ EdPEX ของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 10 ตัวชี้วัด ดังนี้ ความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการเรียนการสอนในแต่ละหลักสูตร จำนวนโครงการที่นิสิต/ศิษย์เก่าเข้ามามีส่วนร่วมการดำเนินงาน ความพึงพอใจของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพการสอน ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร ร้อยละการคงอยู่ของนิสิต จำนวนกิจกรรมที่มีศิษย์เก่าเข้ามาร่วม ความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจของผู้เรียนและลูกค้ายกลุ่มอื่น ความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจของการรับ บริการของบุคลากรสายสนับสนุน จำนวน/ร้อยละของศิษย์เก่าที่มารับบริการวิชาการหรือมาศึกษาต่อในระดับ บัณฑิตศึกษา ความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพการสอน จำนวนศิษย์เก่าที่เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่คณะ/หลักสูตร จัดขึ้น เนื่องจากตัวชี้วัดด้านความพึงพอใจและความผูกพันของลูกค้าที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการ บริการวิชาการของคณะฯ มีความเชื่อมโยงกับลูกค้าและตลาด ซึ่งผลลัพธ์เหล่านี้จะทำให้ทราบความพึงพอใจของ ลูกค้าต่อคู่แข่งและคณะอื่นที่คล้ายคลึงกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวนา และคณะ (2555) ได้กล่าวว่า ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นลูกค้าเป็นการสรุปผลลัพธ์ที่สำคัญของการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของคณะ และหน่วยงาน ความพึงพอใจ ความไม่พึงพอใจ ความผูกพัน โดยจำแนกผลลัพธ์ตามหลักสูตรบริการที่ส่งเสริมการ เรียนรู้ หรือจำแนกตามประเภทผู้เรียน กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แสดงข้อมูลเชิงเปรียบเทียบของคู่แข่งหรือ หน่วยงานที่สามารถเทียบเคียงได้ ตัวชี้วัดที่สำคัญเช่น ความพึงพอใจต่อคุณภาพของหลักสูตรการจัดการเรียนการ สอนในหลักสูตรต่าง ๆ โครงการสหกิจศึกษา เป็นต้น

- ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ผลการคัดเลือกตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่มีความเหมาะสมต่อการดำเนินงานตาม เกณฑ์คุณภาพ EdPEX ของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 8 ตัวชี้วัด ดังนี้ ร้อยละของ อาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการ ร้อยละของอาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก ร้อยละผลงานตีพิมพ์เผยแพร่ งานวิจัย/ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ จำนวนบุคลากรที่ได้รับรางวัลจาก หน่วยงานภายนอก จำนวนอาจารย์และนักวิจัยที่ได้รับทุนวิจัยภายใน จำนวนอาจารย์และนักวิจัยที่ได้รับทุนวิจัย ภายนอก คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อสวัสดิการของบุคลากร ความพึงพอใจต่อการทำงานของบุคลากร เนื่องจากเป็นการประเมินความต้องการด้านขีดความสามารถ อัตราค่าจ้างของบุคลากรในปัจจุบันและอนาคต ครอบคลุมถึงการฝึกอบรม การลาศึกษา การพิจารณาเกี่ยวกับการจ้างและความพร้อมในการปฏิบัติงานใน ตำแหน่งหน้าที่ และความผูกพันของบุคลากรที่มีต่อคณะฯ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวนา และคณะ (2555) ได้กล่าวว่า ด้านการมุ่งเน้นบุคลากรเป็นการสรุปผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงานในด้านของความผูกพัน สภาพแวดล้อมในการทำงาน ผลลัพธ์ควรแยกตามประเภทของผู้ปฏิบัติงาน เช่น สายผู้สอน สายสนับสนุน หรือ ตามกลุ่มที่คณะหรือหน่วยงานได้จำแนกไว้ เช่น ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย ลูกจ้าง เป็นต้น มีข้อมูล สารสนเทศเชิงเปรียบเทียบกับองค์กรอื่น ๆ ตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน การพัฒนา ผู้ปฏิบัติงานและผู้นำ ผลลัพธ์ด้านขีดความสามารถและอัตราค่าจ้าง จำนวนของบุคลากร ความปลอดภัยในการ ทำงาน การให้สวัสดิการและสิทธิประโยชน์

- ด้านการนำองค์การและการกำกับดูแล ผลการคัดเลือกตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่มีความเหมาะสมต่อการ ดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพ EdPEX ของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 14 ตัวชี้วัด ดังนี้ ร้อยละการรับรู้ วิสัยทัศน์ ค่านิยมของคณะ จำนวนโครงการบริการวิชาการที่ร่วมกับชุมชนตามแผนปฏิบัติ ราชการ จำนวนหลักสูตรที่เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับชุมชน ผลการประเมินภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูง จำนวนโครงการบริการทางวิชาการแก่สังคม ร้อยละการบรรลุผลสำเร็จในการปฏิบัติการตามแผนยุทธศาสตร์ไม่ น้อยกว่า ร้อยละ 80 ความพึงพอใจด้านหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ผลคะแนนผลประเมินการดำเนินงานตาม ข้อเสนอแนะจากผลประเมินคณบดีปีที่ผ่านมา ผลคะแนนของคณะกรรมการประเมินฯ ที่สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง (นวัตกรรม) คะแนนผลประเมินวิสัยทัศน์คณบดีที่สอดคล้องกับการดำเนินงานตามพันธกิจ และส่งเสริมการ ขับเคลื่อนวิสัยทัศน์มหาวิทยาลัย ร้อยละของตัวบ่งชี้ที่บรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการ ร้อยละของบุคลากร

ที่ได้รับการถ่ายทอดทิศทางองค์กร ระดับความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการนำองค์กร ค่าเฉลี่ยคุณภาพของผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร เนื่องจากทำให้ทราบถึงภาวะผู้นำของผู้บริหาร ทราบระดับความสำเร็จและมาตรฐานขององค์กร รวมถึงทราบความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อผู้บริหาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวนา และคณะ (2555) ได้กล่าวว่า ด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแล เป็นการสรุปตัวชี้วัดความสำเร็จตามแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการของคณะและหน่วยงาน ผลการดำเนินงานด้านธรรมาภิบาล ความรับผิดชอบทางการเงินและงบประมาณ การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ความปลอดภัย พฤติกรรมด้านธรรมาภิบาล การจัดการข้อร้องเรียน การแก้ไขปัญหาในด้านต่าง ๆ การสนับสนุนชุมชนที่สำคัญโดยแสดงข้อมูลเชิงเปรียบเทียบกับคู่แข่งหรือองค์กรอื่น ๆ ที่สามารถเปรียบเทียบได้

- ด้านงบประมาณ การเงินและตลาด ผลการคัดเลือกตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่มีความเหมาะสมต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพ EdPEx ของคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ จำนวน 13 ตัวชี้วัด ดังนี้ ร้อยละการบริหารงบประมาณรายจ่ายภาพรวม ร้อยละการบริหารงบประมาณรายจ่ายลงทุน (งบแผ่นดิน) จำนวนนิสิตชาวต่างชาติที่เข้าศึกษาในคณะสาธารณสุขศาสตร์ จำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ (ภายใน) จำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ (ภายนอก) จำนวนงบประมาณพัฒนาอาจารย์ต่อคน จำนวนงบประมาณสนับสนุนด้านสวัสดิการแก่บุคลากรทั้งหมด จำนวนเงินสนับสนุนทุนวิจัยต่อบุคลากรสายวิชาการ จำนวนเงินที่ได้รับการสนับสนุนการทำวิจัยจากภาคอุตสาหกรรม จำนวนเงินในการจัดหาทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ จำนวนนิสิตที่รับเข้าตามแผนการรับระดับปริญญาตรี งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้รับการจัดสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร ร้อยละของบทความวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง (Citation) ใน refereed journal หรือในฐานข้อมูลระดับชาติ เนื่องจากแสดงให้เห็นถึงความมั่นคงทางการเงิน ผลการตอบแทนทางการเงินและผลกำไรจากการดำเนินงาน รวมทั้งความสามารถในการทำกำไรความมั่นคงทางการเงิน รวมถึงผลลัพธ์ด้านตลาด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวนา และคณะ (2555) ได้กล่าวว่า ผลลัพธ์การดำเนินการด้านงบประมาณ การเงิน และตลาด เป็นการสรุปตัวชี้วัดเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านงบประมาณและการเงิน การควบคุมต้นทุน ความเข้มแข็งทางการเงิน ส่วนแบ่งทางการตลาด ตัวชี้วัดที่สำคัญเช่น ค่าใช้จ่ายด้านการเรียนการสอน ค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษา งบประมาณทั้งหมด รายรับ รายจ่าย ทุนสำรองหรือกองทุน การให้ทุนการศึกษา การลดต้นทุน หรือการประหยัดค่าใช้จ่าย ค่าธรรมเนียมการศึกษา งบประมาณสนับสนุนด้านการวิจัย เป็นต้น

2. การวิจัยเกี่ยวกับตัวชี้วัดเพิ่มเติมจากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามการคัดเลือกตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่มีความเหมาะสมต่อผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา (EdPEx) ของคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ ได้เสนอให้มีตัวชี้วัดผลลัพธ์เพิ่มเติมในทุกด้านเพื่อความสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของคณะฯ ตามพันธกิจหลัก ได้แก่ การเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการ การแสดงผลลัพธ์ที่ครอบคลุมทุกประเด็นที่สำคัญของคณะฯ จะประกอบไปด้วยตัวชี้วัดที่เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความมั่นใจว่ากลยุทธ์ขององค์กรมีความสอดคล้องระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับวัตถุประสงค์ ต่าง ๆ ตลอดจนเป้าประสงค์ระยะสั้นระยะยาว สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เสาวนีย์ และคณะ (2556) การกำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์การดำเนินตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศมีความถูกต้องและครอบคลุม มีประโยชน์ มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้และมีความเหมาะสมสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของการวิจัยตามความคิดของผู้บริหาร คณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการของมหาวิทยาลัยคริสเตียน สอดคล้องกับความคิดเห็นของพัฒน์พล (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เรียงลำดับความสัมพันธ์ ดังนี้ ด้านความพร้อมด้านทรัพยากร ด้านวัฒนธรรมคุณภาพของหน่วยงาน และ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ส่วนประเภทหน่วยงาน ขนาดของหน่วยงาน และประสบการณ์ในการบริหารไม่มีความสัมพันธ์ และมีข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ดังนี้ ผู้บริหารทุกระดับควรเพิ่มความสำคัญในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา เน้นการดำเนินงานจากความร่วมมือของทุกฝ่าย มหาวิทยาลัยควรเพิ่มการพัฒนาความรู้ความเข้าใจระบบกลไกการประกันคุณภาพภายในมหาวิทยาลัย และความรู้ด้านเกณฑ์การประเมินให้บุคลากรในทุกระดับอย่างทั่วถึง บูรณาการกลไกการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษากับระบบต่าง ๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวัฒน์ และปิยพร

(2560) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จตัวชี้วัดของแผนกลยุทธ์ ตามเกณฑ์ EdPEX กรณีศึกษา : คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่าผลสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารคณะเภสัชศาสตร์เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของตัวชี้วัดตามแผนกลยุทธ์ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 มีปัจจัยตามเกณฑ์ EdPEX ที่มีผลต่อความสำเร็จของตัวชี้วัดในหลายๆ ปัจจัย โดยเลือกปัจจัยที่มีคะแนนสูงสุด และปัจจัยที่มีคะแนนสูงกว่าร้อยละ 20 ของคะแนนรวมทั้งหมด ที่มีความสัมพันธ์กับตัวชี้วัด ซึ่งกระบวนการที่มีประสิทธิภาพสูงย่อมจะส่งผลให้ตัวชี้วัดบรรลุเป้าหมายด้วยเช่นกัน เนื่องจากการปรับปรุงกระบวนการทำงานแต่ละกระบวนการนั้นต้องใช้ทรัพยากรในองค์กรเป็นอย่างมาก

ข้อเสนอแนะการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยหรือตัวชี้วัดที่ปรากฏ เป็นเพียงตัวอย่างของตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศเท่านั้น คณะและหน่วยงานควรกำหนดตัวชี้วัดเพิ่มเติมที่สอดคล้องกับผลการดำเนินงานของคณะเพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการคัดเลือกตัวชี้วัดที่มีความเหมาะสมต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพ EdPEX ซึ่งการเลือกตัวชี้วัดเพื่อบ่งชี้ผลลัพธ์ของหมวด 7 (450 คะแนน) คณะฯ ควรจะต้องประเมินผลลัพธ์และปรับเปลี่ยนตามภาวะสังคมปัจจุบันตามบริบทของแต่ละหน่วยงาน ดังนั้นผู้ที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ควรศึกษาตัวชี้วัดให้มีความสอดคล้องกับผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ EdPEX และเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการนำเอาตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับบริบท พันธกิจ และการบรรลุวิสัยทัศน์ตามพันธกิจหลักของตนเองโดยการพิจารณา ดังนี้

1. ควรพิจารณาการแสดงผลลัพธ์โดยจำแนกตามประเภทของตลาด หรือจำแนกตามประเภทผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่นรวมทั้งแสดงข้อมูลเปรียบเทียบที่เหมาะสม
2. ควรพิจารณาการแสดงผลลัพธ์โดยจำแนกตามหน่วยงาน ทั้งนี้ให้แสดงข้อมูลเชิงเปรียบเทียบที่เหมาะสม
3. ควรแสดงผลลัพธ์จำแนกตามความหลากหลายและตามกลุ่มและประเภทของบุคลากรรวมถึงข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ
4. ควรพิจารณาการจำแนกผลลัพธ์ตามหลักสูตรและบริการ และตามกลุ่ม/ประเภทผู้เรียน กลุ่มลูกค้าอื่น ๆ และส่วนแบ่งการตลาด รวมทั้งแสดงข้อมูลเชิงเปรียบเทียบที่เหมาะสม
5. ควรพิจารณาการแสดงผลลัพธ์ จำแนกตามหลักสูตรและบริการ กลุ่มผู้เรียน ส่วนแบ่งการตลาด และประเภทของกระบวนการรวมทั้งนำเสนอข้อมูลเชิงเปรียบเทียบที่เหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาปัจจัยของความสำเร็จ และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศของหน่วยงาน และการวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของตัวชี้วัดตามแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติราชการต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะผู้บริหารคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สนับสนุนโครงการวิจัยนี้ โดยได้สนับสนุนทุนวิจัยประเภททุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพสายสนับสนุน คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566 และขอขอบพระคุณอาจารย์และบุคลากรคณะสาธารณสุขศาสตร์ทุกคนที่ได้ให้ความกรุณาในการตอบข้อมูลผลการดำเนินงานโครงการวิจัยเพื่อให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

ธัญญธร พัวพิทยธร. 2565. การศึกษาสภาพปัจจุบันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) กรณีศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วารสาร Mahidol R2R e-Journal. 9(2): 95-107.

- พัฒนพล แก้วยม. 2557. การศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. รายงานฉบับสมบูรณ์. สำนักคุณภาพการศึกษาภายใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. พระนครศรีอยุธยา. 81 หน้า.
- ภาวนา กิตติวิมลชัย วรลักษณ์ ศรีอนันต์ สุริย์รัตน์ โลอภกรักษ์กุล คมสัน พันธุ์ชัยเพชร เอกลักษณ์ ขาวประภา และสุรวิธ พุ่มอ้อม. 2555. การศึกษาเพื่อกำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์ (KPIs) ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ และปัญหาอุปสรรคในการนำเอาเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการไปสู่การปฏิบัติ. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น. 124 หน้า.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2563. เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ ฉบับปี 2563-2566. สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม. กรุงเทพมหานคร. 150 หน้า.
- สุวัฒน์ งามดี และปิยพร มานะกิจ. 2560. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จตัวชี้วัดของแผนกลยุทธ์ ตามเกณฑ์ EdPEX กรณีศึกษา: คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่. 58 หน้า.
- เสาวนีย์ กานต์เดชารักษ์ ชิณพงค์ ทองพวง พัชรี อินทร์อานวย และสุภาพร สัมเกษร. 2556. การกำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศของมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง. วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน. 20(2): 289-303.